

Tavoitteet

Väylävirasto pyytää jatkotyön pohjaksi lausuntoja erityisesti seuraavista asioista:

1. Onko mielestänne investointiohjelmassa kokonaisuutena onnistuttu vastaamaan sille asetettuihin tavoitteisiin ja muuttuneeseen toimintaympäristöön?

Voimakkaasti muuttunut geopoliittinen tilanne ja sen mukanaan tuomat toimintaympäristömuutokset realisoituvat kaikkein räikeimmin Kaakkois-Suomen alueella. Erityisesti metsäteollisuuden saavutettavuudessa ja materiaalivirtojen logistiikkakäytävien uudelleenrakentumisessa on ensiarvoisen tärkeää tarkastella investointiohjelman perustana toimivan Liikenne 12 -suunnitelman ajantasaisuutta. Ennen Venäjän Ukrainassa käynnistämää hyökkäyssotaa valmisteltu suunnitelma ei saa vaarantaa nopeaa reagointia koko valtakunnan tasolla merkittävän toimialan kilpailukyvyn turvaamisessa.

Investointiohjelmassa mainitaan, että hankkeilla saadaan parannettua Luumäki – Imatra - Joensuu rataosuuden välityskykyä, täsmällisyyttä, kapasiteettiä sekä vähentää henkilöliikenteen häiriöherkkyyttä. Samassa yhteydessä ohjelma luo edellytyksiä lisätä tulevaisuudessa liikennetarjontaa erityisesti pääradalla ja Luumäki – Imatra – Joensuu välillä. Tämä kuulostaa erinomaiselta Luumäen osalta, mutta ohjelmassa voisi myös ottaa konkreettisesti kantaa esimerkiksi ratapihahankkeeseen Luumäellä. Liikenneyhteyksien parantaminen edistää erittäin paljon kuntaa sekä kunnan palveluiden kehittämistä. Luumäellä on toivomus julkisen liikenneyhteyksien kehittämistä esim. suuntaan Lappeenranta ja Kouvola. Tämä auttaa alueen väestön työssä käyntiä sekä myös vapaa-ajan liikkumista eri alueille sekä myös alueelliset päästöt vähentyisivät joukkoliikenteen myötä. Monissa pienissä kunnissa on tämä sama ongelma, ettei ole julkista liikennettä ja tätä kautta liikkuminen mahdollista ainoastaan omalla autolla. Tästä johtuen myös alueelliset päästöt eivät ole pienentymässä ainakaan liikenteen osalta tällä alueella. On huomioitavaa, että sähköautoliikenne vähentää päästöjä muttei ole vielä kovin yleistä johtuen hankintahinnasta. Tavoitteena on hiilineutraali Etelä-Karjala vuoteen 2030 mennessä. Luumäen kunnalle on kaikkein vaikein ja suurin haaste liikenteen aiheuttamat päästöt.

Vt26 sekä myös Vt6 sekä siitä erkanevat pienemmät maantiet Etelä-Karjalassa ovat täysin unohtuneet investointiohjelmasta. Valtatie 26:den välityskykyä ja matka-aikavarmuuden parantamista tulee kiiruhtaa kaikin mahdollisin keinoin. Venäjän aloittaman sodan vaikutuksesta lukuisat teollisuuden matkaketjut ovat uudelleenjärjestäytyneet ja ne vakiintuvat parasta aikaa pysyviksi ratkaisuuksi. Paluuta sotaa edeltäneisiin logistiisiin rakenteisiin ei ole odotettavissa lähivuosikymmenien aikana. Huomioitavaa on myös se, että Luumäeltä Kouvolaan Vt6 on saatava nelikaistaiseksi tai sen liikenneturvallisuutta on muuten parannettava huomattavasti. Viime vuona on sattunut kyseisellä tieosuudelle monta ikävää tapaturmaa ja myös kuolonuhreja on tullut. Luumäeltä taas Lappeenrannan suuntaan liikenneonnettomuuksia on ollut huomattavasti vähemmän tai ainakaan niissä ei ole nyt syntynyt kuolonuhreja. Erona näillä väylillä on nelikaista tie ja kaiteet välissä.

Myös on huomioitava pienemmät maantiet, jotka erkanevat kyseisiltä pääväyliltä, että niiden kunnossapitoon ja liikenneturvallisuuteen on panostettava. Luumäeltä suuntaan Savitaipale seututien 378 on hyvin vaarallinen monessa kohtaa kaltevan tien ja mutkan

yhteisvaikutuksesta, johon pitäisi mahdollisuuksien mukaan saada peruskorjausta vähintään niihin riskialtimpiin kohtiin. Seututien muutosta kantatieksi myös kannatetaan suuresti suurentuneen liikenteen vuoksi ja myös mahdollisesti raskaan liikenteen kasvaessa välillä Hamina – Mikkeli. Huomioitavaa on, ettei rahtiliikenne vesistöväylän kautta sisäsuomeen tule olemaan mahdollista useaan vuoteen tämänhetkisestä tilanteesta johtuen.

2. Ovatko investointiohjelman perustelut vaikutusten kautta tasapuoliset ja selkeät?

Perustelut vaikutusten kautta eivät ole täysin tasapuoliset. Investoinnit enemmän tai vähemmän sijoittuvat sinne, jossa suuri väestömäärä asuu. Tämä on ymmärrettävää, mutta on myös pidettävä asuttuna meidän itärajamme, joka on yli 1200 km pitkä. Tämän seudun pitäminen asuttuna ja hyväkuntoisena takaa jossain määrin myös hyvän rajaturvallisuuden. Mielestäni ohjelma on hyvin tiiviisti ja selkeästi kuvasti. Tähän mainintaa myös kohdassa 1.

3. Miten muuttaisitte investointiohjelman Liikenne 12 mukaisen liikennemuotokohtaisen talouskehityksen puitteissa ja miten perustelette muutosten paremmat vaikutukset?

Kohdassa 1 on huomioitu myös tätä asiaa. Investointien lakkauttaminen ei ole varmasti mahdollista muilta alueilta, koska kaikille ne varmasti tarpeellisia on. Hyvin on huomioitu, ettei Saimaan kanavaan ole järkevää tähän aikaan sijoittaa rahaa eikä sen edistämiseen. Hyvin on huomioitu, että kantasatamiin on järkevää nyt investoida ja sitä kautta myös niistä lähteviin maantie – ja rataverkostoihin. Tämä takaa Suomelle laadukkaan, turvallisen ja nopean logistiikan joka suuntaan. Tähän on syytä vielä investointiohjelman laatijan paneutua. Ei ole toteutumassa esimerkiksi Vt26 osalta suuntaan Luumäki - Lappeenranta – Joensuu.

4. Miten kehittäisitte investointiohjelman laatimisen prosessia, sen päivittämistä ja seurantaa?

Prosessi toimii kohtuullisesti, mutta mukaan voisi ottaa hieman enemmän alueellista tasoa tai ainakin kysyä heidän mielipiteitänsä aikaisemmassa vaiheessa kuin tässä mitä nyt.

5. Minkä investointiohjelman ulkopuolisten kohteiden suunnittelua tulisi vaikuttavuuden perusteella edistää lähivuosina investointiohjelman tulevia päivityskierroksia varten?

Huomioitava tarkemmin myös rahoitettavan kohteen sijainti ja tasapuolisesti rahoittaa ympäri Suomen. Oltava myös pelivaraa niin, että liikenneturvallisuudesta syntyvät kohteet menisivät etusijalle esimerkiksi tässä tilanteessa Vt6 Luumäki – Kouvola.

6. Miten muuten haluatte kommentoida investointiohjelmaa?

Investointiohjelma on hyvin ja selkeästi laadittu. Tämänhetkisen tiedon mukaan Etelä-Karjala jää hieman sivuun tästä, joka huolestuttaa monin tavoin. Huomioitava on meidän itärajamme, syntyvä logistiikka tie – ja rataverkostolle, kun Saimaan kanava ei ole käytössä ja tietysti liikenneturvallisuus. Liikenneturvallisuuden nimissä kohteet Vt6, Seututie 378 ja VT26 on saatava investointiohjelman sisälle. Samoin myös halutaan, että joukkoliikenne parantuu Luumäeltä suuntaan Kouvola, Lappeenranta, Hamina ja Mikkeli. Nykyisin on huolestuttavaa, kun joukkoliikennettä ei ole saatavilla ja tämä tulee vaikuttamaan myös tulevaisuudessa pienten kuntien väkilukuun ja sitä kautta myös palveluiden määrään ja tasoon.